СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	D 4 Публічне управління та адміністрування
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Зв'язки з громадськістю»
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Загальний обсяг дисципліни – 150 годин; 5 кредити ЄКТС, у тому числі: *денна форма здобуття освіти:* лекції – 20 год., практичні – 20 год., самостійна – 110 год. Форма семестрового контролю – екзамен; *заочна форма здобуття освіти:* лекції – 12 год., практичні – 6 год., самостійна – 132 год. Форма семестрового контролю – екзамен.
Мова викладання	Державна
Навчально-науковий інститут, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій; кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника	Щетініна Тетяна Олексіївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри *Контакти:* ауд. 494 (навчальний корпус № 4); *e-mail:* tetiana.shchetinina@pdau.edu.ua *сторінка викладача на сайті ПДАУ:* https://www.pdau.edu.ua/people/shchetinina-tetyana-oleksiyivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Згідно структурно-логічної схеми дисципліна вивчається у першому семестрі першого року навчання на другому (магістерському) рівні, є вихідною і не потребує обов'язкового попереднього вивчення освітніх компонентів.
Компетентності	*Загальні:* ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. *Фахові:* ФК01. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

Програмні результати навчання	ПРН 03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У межах вивчення навчальної дисципліни відбувається формування ряду соціальних навичок (soft skills), таких як: уміння працювати в команді; уміння брати на себе відповідальність; уміння діяти на основі правової свідомості та етичних міркувань; критичне мислення; позитивне мислення; самоосвіта.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувати у здобувачів вищої освіти комплексне уявлення про основи національної безпеки, про діяльність органів публічної влади щодо реалізації заходів із забезпечення національної безпеки в Україні та протидії загроза національній безпеці держави.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи теорії національної безпеки.
Тема 2. Правове регулювання основ національної безпеки України.
Тема 3. Система національної безпеки та концептуальні підходи щодо її забезпечення.
Тема 4. Розробка, затвердження та зміст керівних документів у сфері національної безпеки України.
Тема 5. Економічна безпека як складова національної безпеки України. Роль продовольчої безпеки у розвитку держави.
Тема 6. Державна політика України щодо забезпечення екологічної безпеки.
Тема 7. Протидія корупції – пріоритетний напрям забезпечення національної безпеки в Україні.
Тема 8. Роль євроінтеграційного спрямування України як чинник національної безпеки. Досвід забезпечення національної безпеки у країнах євроспільноти.
Тема 9. Основні засади інформаційної безпеки та протидія кіберзагрозам.
Тема 10. Глобальні виклики національній безпеці країн.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Методи організації навчання:
– *словесні:* лекція, розповідь, пояснення;
– *практичні:* виконання завдань на практичних заняттях, робота з навчально-методичною літературою;
Методи стимулювання: оперативний контроль, вказування на недоліки;
Інноваційні методи:
– *інтерактивні:* «мозковий штурм» («Аналіз загроз для України у повоєнний час»), інтерактивні презентації (за результатами самостійної роботи здобувачів денної форми здобуття освіти), кейс-стаді;
– *мультимедійні:* використання презентацій;
Методи контролю:
– *усного:* опитування;
– *письмового:* виконання письмових завдань на практичних заняттях, контрольна робота (для здобувачів заочної форми здобуття освіти).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатівнавчання	Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	здобувач вищої освіти повинен дотримуватися термінів виконання та перескладання, згідно Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (https://surl.li/vdykdn), зокрема, здобувач повинен дотримуватися дедлайнів при виконанні завдань на практичних заняттях та завдань самостійної роботи (незалежно від очної чи дистанційної (на платформі LMS Moodle) форми проведення занять). У разі порушення здобувачем встановлених термінів, викладач має право знизити оцінку за виконане завдання (на 25 %). Якщо протягом вивчення дисципліни здобувач набрав кількість балів меншу, ніж межа задовільного навчання (від 35 до 59 балів), то він буде недопущеним до семестрового контролю з цієї навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений за розпорядженням директора ННІ ЕУПІТ до семестрового контролю з навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу директора інституту (п. 3.1.3 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ПДАУ (https://surl.li/gixxcp)). Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз перескладають викладачеві, якій проводив заняття з дисципліни; другий – комісії, яку формує директор інституту з числа викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною (п. 3.5.1). Передбачено повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки, але не більше двох разів за період навчання (п. 3.5.2);
- щодо академічної доброчесності	здобувач вищої освіти керується Кодексом академічної доброчесності ПДАУ (https://surl.li/oboflw) та самостійно виконує навчальні завдання за всіма формами контролю; здобувач обов'язково посилається на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримується норм законодавства України про авторське право і суміжні права; надає достовірну інформацію про результати власної наукової, творчої діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; виконання завдань на практичних заняттях або в ході виконання завдань самостійної роботи, у т. ч. контрольної роботи здобувачами заочної форми здобуття освіти, з порушенням норм академічної доброчесності (списування, фабрикація, запозичення тощо) дає підстави викладачу оцінити діяльність здобувача на 0 балів;
– щодо використання інструментів штучного інтелекту	здобувач вищої освіти керується Правилами використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі ПДАУ (https://surl.li/awpoag); здобувач не використовує інструменти ШІ (режим А) – при виконанні тестів, написанні висновків до презентаційних матеріалів (самостійна робота для денної форми здобуття освіти), до завдань на практичних заняттях, до питань контрольної

	роботи (для заочної форми здобуття освіти); здобувач використовує інструменти ШІ (режим Б) як допоміжний засіб – при виконанні завдань на практичних заняттях, у самостійній роботі, у т. ч. контрольної роботи для здобувачів заочної форми. Відповідне використання здобувач може здійснювати у вигляді пошуку і систематизація наукових джерел, перекладі іноземних текстів, перевірці граматики та орфографії власного тексту, підготовці ілюстративних матеріалів до презентації;
- щодо відвідування занять	здобувач вищої освіти обов'язково відвідує всі види навчальних занять з дисципліни згідно розкладу та незалежно від форми проведення заняття (аудиторна чи дистанційна), що визначено у Положенні про організацію освітнього процесу в ПДАУ (п.7.9-7.19) (https://surl.li/vdykdn), та уникає запізнень. Відмітка про відвідування здобувачем занять здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачем навчальних занять здійснює директор ННІ ЕУПІТ. Під час відвідування занять використання мобільних пристроїв не допускається, крім випадків, коли цього потребує організація роботи на навчальних заняттях або особисті надзвичайні обставини, що виникли у здобувача;
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	здобувач вищої освіти може самостійно або після консультації з викладачем опанувати на онлайн-платформах або в інший спосіб навчальні програми (проєкти), курси, що матиме підтвердження у вигляді сертифікату з визначенням кількості годин та тематикою занять. За наявності сертифікату окремі теми, що відповідають змісту навчальної програми та очікуваним результатам навчання можуть бути зараховані здобувачеві згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (https://surl.li/vxstif);
- щодо оскарження результатів оцінювання	оскарження результатів оцінювання здійснюється здобувачем вищої освіти виключно у відповідності до процедури та у терміни, які визначені Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ПДАУ (п. 5) (https://surl.li/vdykdn). Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у РПНД; необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора ННІ ЕУПІТ.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні *Нормативно-правові акти* 1. Конституція України : Основний Закон від 28.06.1996 р. (редакція від 01.01.2020 р.). *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2% D1%80#top (дата звернення: 25.08.2026 року). 2. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI (редакція	

від 08.08.2025 р.). *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text (дата звернення: 25.08.2026 року).

3. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР (редакція від 16.07.2021 р.). *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text (дата звернення: 25.08.2026 року).

4. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text (дата звернення: 25.08.2026 року)

5. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 1 липня 2010 року № 2411-VI. *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text (дата звернення: 25.08.2026 року)

6. Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу України на період до 2028 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 червня 2018 р. № 442-р. *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2018-%D1%80#Text

7. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України №392/2020. *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037 (дата звернення: 25.08.2026 року)

8. Про боротьбу з тероризмом: Закон України № 638-IV від 20.03.2003 р. *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15

9. Про Національну гвардію України : Закон України № 876-VII від 13 березня 2014 року. *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18

10. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. №3855-XII. *Рада: офіційний вебпортал парламенту України. Інформаційно-пошукова система «Законодавство України».* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12

Навчально-наукова література

1. Воєнні аспекти протидії «гібридній» агресії: досвід України: монографія /колектив авторів; за заг. ред. А.М. Сиротенка. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 176 с.

2. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / Л.Г.Комаха та ін.; за заг.ред. Л.Г.Комахи. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2022. 350 с.

3. Глобальна та національна безпека: підручник / В.І.Абрамов та ін.; за заг.ред. Г.П.Ситника. Київ: НАДУ, 2016. 784 с.

4. Забезпечення національної безпеки за основними напрямами життєдіяльності України: навчальний посібник: у 2-х ч.: Ч. І / В. А. Омельчук, М. П. Стрельбицький, С. Г. Гордієнко та ін.; за заг. ред. А. М. Кислого і М. П. Стрельбицького. Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 304 с.

5. Завгородня С.П., Орел М.Г., Ситник Г.П. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / за заг.ред. Д.В. Неліпи, Є.О. Романенка, Г.П. Ситника. Київ: Видавець Кравченко Я. О., 2020. 380 с.

6. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади/ Монографія / за заг. ред. О.П. Дзьобаня. Харків: Право, 2021. 776 с.

7. Ситник Г.П. Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій. Київ: ТОВ «САК Лтд», 2023. 136 с.

8. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за заг. ред. Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я. О., 2020. 360 с.

9. Резнікова О.О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища: монографія. Київ: НІСД, 2022. 532 с.

10. Хилько М. І. Екологічна безпека України: навчальний посібник. К., 2017. 266 с.

Допоміжні

1. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні: аналітична доповідь /[Резнікова О.О., Місюра А.О., Дрьомов С.В., Войтовський К.Є.]; за заг. ред. О. О. Резнікової. К.: НІСД, 2017. 60 с.
2. Антонов В. О. Конституційно-правові засади національної безпеки України : монографія / наук. ред. Ю. С. Шемшученко. Київ : Талком, 2017. 576 с.
3. Варанлій З.С., Буркальцева Д. Д., Саєнко О. С. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення. Київ: Знання України, 2011. 299 с.
4. Забезпечення безперервності процесу управління у сфері національної безпеки : аналітична записка від 19.01.2023. Національний інститут стратегічних досліджень: офіційний сайт. URL: https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/zabezpechennya-bezperervnosti-procesu-upravlinnya-u-sferi
5. Екологічна безпека та економіка : монографія / М. І. Сокур, В. М. Шмандій, Є. К. Бабець, В. С. Білецький, І. Є. Мельнікова, О. В. Харламова, Л. С. Шелудченко. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2020. 240 с.
6. Нашинець-Наумова А. Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання: монографія. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 169 с.
7. Новицький Г. В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України: монографія. Київ: Інтертехнологія, 2008. 496 с.
8. Погорецький М. М., Ангелуца Н. П. Національна безпека й права людини: баланс, правові механізми та міжнародні стандарти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. № 91. Том 5. С. 211-217. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/344234/331873
9. Семенюк О. Г. Управління діяльністю з охорони державної таємниці: кримінологічні аспекти: практичний посібник, Чернівці. 2017. 318 с.
10. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г.П.Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.
11. Уханова Н. С. Проблеми протидії негативним інформаційним впливам та захисту інформаційної безпеки людини і суспільства : монографія / за заг. ред. В. Пилипчука. Київ-Одеса : Фенікс, 2022. 120 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України : офіційний веб-портал. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws
2. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: http://www.president.gov.ua
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: http://www.kmu.gov.ua/control
4. Громадська організація «Громадянський Корпус». URL: http://gkorpus.org/
5. Інтерактивна інформаційно-аналітична система «Громадянське суспільство і влада». URL: http://civic.kmu.gov.ua/civic/control/uk/index
6. Електронна юридична бібліотека. URL: http://pravo-ukraine.org.ua/resyrsi/biblioteka
7. Лабораторія законодавчих ініціатив: громадська організація : офіційний сайт. URL: http://parlament.org.ua/
8. Портал «Громадський простір». URL: http://www.civicua.org/main/index.html
9. Сайт «Право Знати». URL: http://stop-x-files-ua.org/
10. Юристконсульт : Народний правовий портал (Коментовані кодекси, науково-практичні коментарі чинного законодавства). URL: http://legalexpert.in.ua/komkodeks.html

Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол № 1 від 01 вересня 2026 року.

Додаток до силабусу навчальної дисципліни
«Основи національної безпеки»

Схема нарахування балів
Для денної форми здобуття освіти

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			**Разом**
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
Тема 1. Основи теорії національної безпеки.	5	30	20	5
Тема 2. Правове регулювання основ національної безпеки України.	5			5
Тема 3. Система національної безпеки та концептуальні підходи щодо її забезпечення.	5			5
Тема 4. Розробка, затвердження та зміст керівних документів у сфері національної безпеки України	5			5
Тема 5. Економічна безпека як складова національної безпеки України. Роль продовольчої безпеки у розвитку держави.	5			5
Тема 6. Державна політика України щодо забезпечення екологічної безпеки.	5			5
Тема 7. Протидія корупції – пріоритетний напрям забезпечення національної безпеки в Україні.	5			5
Тема 8. Роль євроінтеграційного спрямування України як чинник національної безпеки. Досвід забезпечення національної безпеки у країнах євроспільноти.	5			5
Тема 9. Основні засади інформаційної безпеки та протидія кіберзагрозам.	5			5
Тема 10. Глобальні виклики національній безпеці країн.	5			5
Разом за темами	***50***	×	×	***50***
Виконання завдань самостійної роботи	×	***30***	×	***30***
Екзамен	×	×	***20***	***20***
Разом	**50**	**30**	**20**	**100**

Для заочної форми здобуття освіти				
Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			**Разом**
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота)	Екзамен	
Тема 1. Громадянське суспільство: поняття, зміст, види організацій та напрями діяльності.	×	50	20	×
Тема 2. Історія становлення та розвитку взаємодії суспільства та публічної влади.	10			10
Тема 3. Теоретичні аспекти взаємодії громадянського суспільства і держави.	×			×
Тема 4. Правові засади організації взаємодії публічної влади з громадянським суспільством.	10			10
Тема 5. Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні.	×			×
Тема 6. Основні види та напрями взаємодії публічної влади з громадянським суспільством.	×			×
Тема 7. Сучасні методи та механізми взаємодії публічної влади з громадянським суспільством.	10			10
Тема 8. Громадський контроль як система взаємодії публічної влади з громадянським суспільством.	×			×
Разом за темами	***30***	×	×	***30***
Контрольна робота	×	***50***	×	***50***
Екзамен	×	×	***20***	***20***
Разом	**30**	**50**	**20**	**100**

Шкала та критерії оцінювання за формами контролю результатів навчання

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна форма	Заочна форма	
5	10	Всі види завдань на практичних заняттях виконано своєчасно і в повному обсязі, здобувач вищої освіти демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; посилається на факти та матеріали, які знайдено та опрацьовано самостійно, додатково до рекомендованих джерел; аргументовано обґрунтовує свою думку. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *високий.*
4	8-9	Всі види завдань на практичних заняттях виконано своєчасно і в повному обсязі, здобувач вищої освіти демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність у його викладі, але бракує самостійних висновків, трапляються окремі неточності. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *належний.*
3	6-7	Всі види завдань на практичних заняттях виконано своєчасно, але не у повному обсязі, здобувач вищої освіти лише частково демонструє знання і розуміння основних положень теми, викладає матеріал не досить повно; обґрунтовуючи свої висновки, користується лише матеріалами лекції або підручника; мають місце окремі помилки. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *достатній.*

1-2	1-5	Здобувачем вищої освіти на практичних заняттях не виконано більшу частину завдань; матеріал викладено не повно, поверхнево і непереконливо обґрунтовано висновки; присутні значні помилки у письмовому або мовленнєвому оформленні відповіді (недостатнє володіння термінологією за темою заняття); у цілому здобувачем вищої освіти виконано менше 50 % завдань. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як такий, що *менше достатнього.*
0	0	Завдань на практичних заняттях не виконано, що не дає підстав оцінити рівень формування компетентностей здобувача вищої освіти і визначити досягнуті ним програмні результати навчання.

<u>Виконання завдань самостійної роботи (презентація) (для денної форми здобуття освіти)</u>

Вид роботи	Кількість балів	Вимоги
1. Створення мультимедійної презентації	20	Презентація створена, кількість слайдів відповідає вимогам; дизайн слайдів має високий естетичний рівень, сприяє кращому запам'ятовуванню матеріалу; має доречні фото-, відео- матеріали або ефект анімації; текст відображає ґрунтовний матеріал, що опрацьовано автором; список використаних джерел складається із останніх публікацій, різноманітних видань тощо. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *високий.*
	16-19	Презентація створена, кількість слайдів відповідає вимогам; дизайн слайдів продумано та подано в єдиному стилі до всього матеріалу; у тексті відсутні орфографічні та змістовні помилки; підібрано ґрунтовний матеріал, який підтверджено значною кількістю використаних джерел. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *належний.*
	11-15	Презентація створена, кількість слайдів відповідає вимогам; дизайн слайдів продумано та подано в єдиному стилі до всього матеріалу; у тексті відсутні орфографічні та змістовні помилки; підібрано ґрунтовний матеріал, який підтверджено значною кількістю використаних джерел. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *належний.*
	6-10	Презентація створена, але кількість слайдів менше, ніж визначено у вимогах; дизайн слайдів не достатньо продуманий, носить уривчастий характер; у тексті зустрічаються орфографічні та змістовні помилки; виклад занадто узагальнений; матеріал підібрано формально. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *достатній.*
	1-5	Презентація створена, але кількість слайдів менше, ніж визначено у вимогах; дизайн слайдів відсутній; виклад поверхневий або містить значні помилки; список використаних джерел не відповідає змісту питання, яке висвітлюється; відсутні висновки. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як такий, що *менше достатнього.*
	0	Презентація не створена, що не дає підстав оцінити рівень формування компетентностей здобувача вищої освіти і визначити досягнуті ним програмні результати навчання.
2. Виступ з презентацією	10	Виступ з презентацією відбувся, автор коментував матеріал слайдів; демонстрував самостійність у розумінні опрацьованого матеріалу та формулюванні висновків; автор був готовий до дискусії за темою презентації. Рівень формування компетентностей здобувача та

		досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *високий.*
	8-9	Виступ з презентацією відбувся; автор демонстрував гарні знання та розуміння опрацьованого матеріалу; міг дати пояснення; міг відповісти на питання; у висновках до опрацьованого матеріалу бракувало самостійного аналізу автора; мали місце окремі неточності. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *належний.*
	6-7	Виступ з презентацією відбувся, але автор лише озвучував текст на слайдах; не міг дати пояснення; допускав помилки; не міг відповісти на питання; відсутня будь-яка самостійність у розумінні опрацьованого матеріалу. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *достатній.*
	1-5	Виступ з презентацією відбувся, але автор лише озвучував текст на слайдах; не міг дати розгорнуті пояснення; допускав помилки; не міг відповісти на питання; відсутня будь-яка самостійність у розумінні опрацьованого матеріалу. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як такий, що *менше достатнього.*
	0	Виступ з презентацією не відбувся, що не дає підстав оцінити рівень формування компетентностей здобувача вищої освіти і визначити досягнуті ним програмні результати навчання.

<u>Написання контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти*)</u>

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання – 30 балів (два питання по 15 балів)	
14-15	Питання контрольної роботи розкрито у повному обсязі, проведено ґрунтовний самостійний аналіз матеріалів, виклад систематизований та послідовний, у списку використаних джерел відображено останні публікації з питань контрольної роботи, загальне оформлення роботи має естетичний вигляд; використано ілюстративний матеріал в роботі (схеми, таблиці тощо). Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *високий.*
10-13	Питання контрольної роботи розкрито у повному обсязі, проведено ґрунтовний самостійний аналіз матеріалів, виклад систематизований та послідовний, у списку використаних джерел відображено переважно підручники та монографії, відсутні посилання на публікації у періодичних виданнях. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *належний.*
6-9	Питання контрольної роботи розкрито лише частково, відсутній самостійний аналіз матеріалів, переважають цитати з підручників, виклад уривчастий, не систематизований, не достатній за обсягом і змістом. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *достатній.*
1-5	Питання контрольної роботи розкрито не у повному обсязі або його зміст не відповідає суті питання, текст не послідовний, містить суттєві помилки, оформлено не охайно. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як такий, що *менше достатнього.*
0	Питання контрольної роботи не виконано, що не дає підстав оцінити рівень формування компетентностей здобувача вищої освіти і визначити досягнуті ним програмні результати навчання.
Завдання – 20 балів	
19-20	Завдання контрольної роботи виконано у повному обсязі, зміст відповідає суті завдання, при його підготовці використано значну кількість даних/матеріалів, виклад матеріалу носить самостійний, аналітичний характер та представлений з використанням схем/таблиць/діаграм. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *високий.*

15-18	Завдання контрольної роботи виконано у повному обсязі, зміст відповідає суті завдання, при його підготовці використано належну кількість даних/матеріалів, виклад матеріалу носить частково самостійний, аналітичний характер та представлений з використанням схем/таблиць/діаграм. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *належний.*
8-10	Завдання контрольної роботи виконано не у повному обсязі, мають місце значні неточності та окремі помилки, виклад матеріалу позбавлений аналітичного характеру, самостійність викладу та висновків лише часткова, бракує схем/таблиць/діаграм. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *достатній.*
1-7	Завдання контрольної роботи виконано не у повному обсязі, суть завдання не розкрита, мають місце суттєві помилки, оформлення неохайне, відсутні самостійність та аналітичний характер викладу, не використано графічні матеріали. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як такий, що *менше достатнього.*
0	Завдання контрольної роботи не виконано, що не дає підстав оцінити рівень формування компетентностей здобувача вищої освіти і визначити досягнуті ним програмні результати навчання.
Загальна кількість балів за контрольну роботу – 50	

***** виконання всіх складових контрольної роботи (теоретичні питання та завдання) ***є обов'язковим***

Оцінювання відповіді на екзамені

(для денної (D4 ПУА_мд_2026) та заочної форми здобуття освіти(D4 ПУА_мз_2026 [1])

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Здобувач вищої освіти повністю відповів на теоретичне питання; відповідь викладена логічно та послідовно; висновки містять ознаки глибокого самостійного аналізу; наведені у відповіді факти свідчать про належне опрацювання додаткової літератури та інформаційних джерел за темами навчальної дисципліни. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *високий.*
8-9	Здобувач вищої освіти повністю відповів на теоретичне питання; відповідь викладена логічно та послідовно; висновки містять ознаки самостійного аналізу; у відповіді є окремі неточності та незначні помилки. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *належний.*
6-7	Здобувач вищої освіти повністю відповів на теоретичне питання; відповідь викладена послідовно, але висновки позбавлені самостійного аналізу, переважають узагальнення, недостатньо конкретних фактів; у відповіді є значні неточності та окремі помилки. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як *достатній.*
1-5	Здобувач вищої освіти не повністю надав відповідь на теоретичне питання (менше 60 %); відповідь носить формальний характер та не розкривають суті питання. Рівень формування компетентностей здобувача та досягнення ним програмних результатів навчання оцінюється як такий, що *менше достатнього.*
0	Теоретичне питання екзамену не висвітлено, що не дає підстав оцінити рівень формування компетентностей здобувача вищої освіти і визначити досягнуті ним програмні результати навчання.
Всього 20 балів (два теоретичні питання по 10 балів)	